

Samarbete för ett cirkulärt Göteborg 2030

Slutpresentation av förstudie genomförd 2020

Nina Wolf och Martin Klövmark, planeringsledare Cirkulära Göteborg

www.goteborg.se/cirkularagoteborg

Program slutpresentation 23 februari

- 09.00 Välkomna! Vilka är här och vad händer idag?
- 09.10 Inledning – om förstudien
- 09.20 Sammanfattning av resultat
- 09.25 Varför: Resultat, slutsatser och rekommendationer
- 09.35 Bensträckare, frågor och reflektioner
- 09.45 Vad & Hur: Resultat, slutsatser och rekommendationer
- 10:10 Förslag till nästa steg och allmänna reflektioner
- 10.20 Frågor och reflektioner
- 10.30 Avslutning

Inbjudan till slutpresentation
Samarbete för ett cirkulärt Göteborg 2030

Välkommen!
Slutpresentation av förstudien
Samarbete för ett cirkulärt
Göteborg 2030
23 februari

Foto: Caroline Stenström Toll

Ta del av resultatet!

Under hösten 2020 har Cirkulära Göteborg genomfört en förstudie, där vi tillsammans med många aktörer har lyft frågan hur Göteborg kan bli cirkulärt fram till 2030. Genom omvärldsbevakning och dialogmöten med olika organisationerna inom Göteborgs Stad, näringslivet, civilsamhällesorganisationer, branschorganisationer, forskningsinstitut och fackliga organisationer har vi undersökt intresset av att samlas kring en gemensam målbild och samarbeta gränsoverskridande för att underlätta det cirkulära omställningsarbetet. Vi har även stämt av ett förslag på gemensam utvecklingsprocess och samlat in underlag för en eventuell gemensam lokal cirkulär strategi och handlingsplan. Nu ser vi fram emot att presentera förstudiens resultat och publicera slutrapporten som underlag till nästa steg.

Tisdag 23 februari 2021
kl. 09:00 - 10:30
OBSERVERA: Sista anmälningdag: fredag 19 februari

Arrangör: Cirkulära Göteborg*, Konsument- och medborgarservice.
Presentationen är kostnadsfri och digital.
Kallelse med möteslänk skickas ut efter anmälan.

Vid frågor: Nina Wolf, planeringsledare Cirkulära Göteborg
nina.wolf@kom.goteborg.se

Anmäl dig här

Klicka dig vidare på knappen för att anmäla dig eller skriv in länken i din webbläsare:
<https://tinyurl.com/y3zqzqung>

* Cirkulära Göteborg är ett initiativ inom Göteborgs Stad som startade 2016, med syfte att driva på utvecklingen och skapa förutsättningar för cirkulär omställning. Målet är att göra det så enkelt, attraktivt och självklart som möjligt att gå från en linjär till cirkulär ekonomi i praktiken - både för våra egna verksamheter, för invånare och näringsliv. Läs mer på www.goteborg.se/cirkularagoteborg

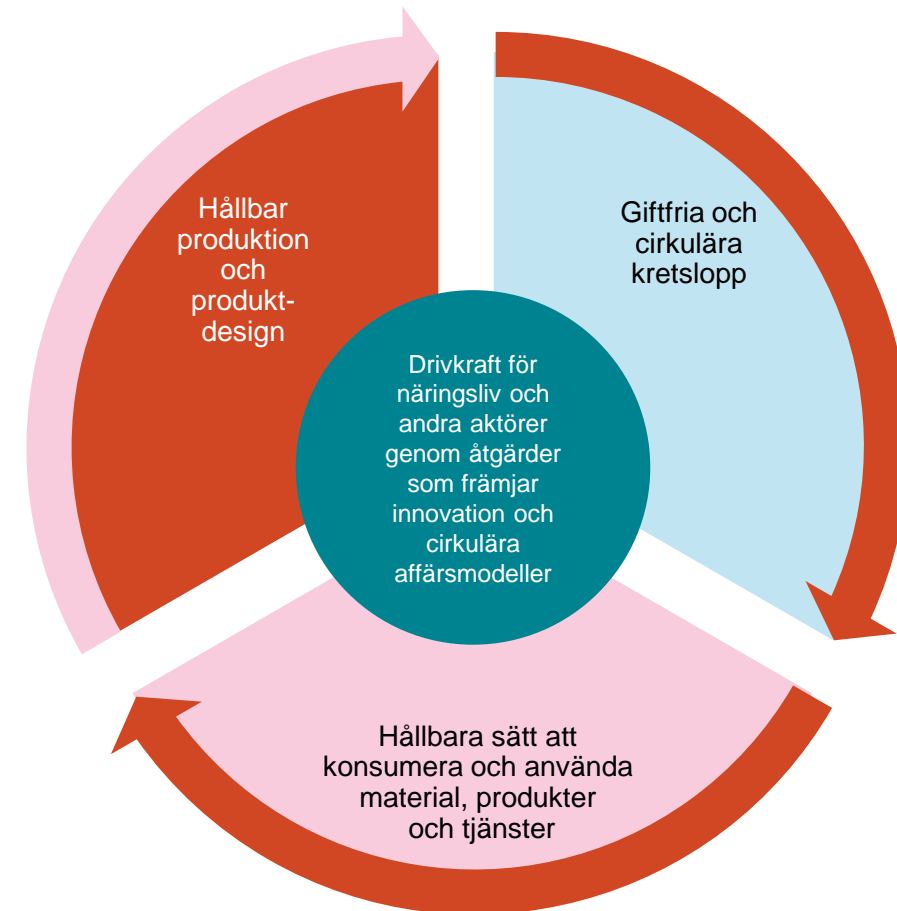
Inledning – om förstudien

Utmaningen

8,6% cirkulär

Nationell strategi för cirkulär ekonomi

Cirkulära Göteborg

Om förstudien hösten 2020

- Behov, intresse och förutsättningar för ett cirkulärt Göteborg 2030
- Inspel till lokal cirkulär strategi och handlingsplan
- Förslag till gemensam utvecklingsprocess
- Både Göteborg som samhälle och Göteborgs Stad som organisation
- 20 frågor - Varför, Vad och Hur
- Drygt 150 deltagande aktörer

Inbjudan till dig Inom Göteborgs Stad
Samarbete för ett cirkulärt Göteborg 2030

5 november
Webbinarium för dig som arbetar inom Göteborgs Stad

Välkommen!
Vad innebär ett cirkulärt Göteborg?
Hur kan vi ta oss dit och hur vill vi samarbeta?

Du är en viktig aktör!
För att vi ska lyckas med den cirkulära omställningen i Göteborg behöver vi göra den tillsammans. Vi bjuder därför in dig till detta webinarium för att lyssna på många tankar och idéer på alla nivåer. Du kommer att möta både medarbetare och olika funktionsområden som exempelvis näringslivsstrategier, hållbarhetsansvariga och samhällsplanerare. Det är ett av två och fokuserar på Göteborgs Stad, där det andra omfattar hela Göteborg.

Varför cirkulärt?
Idag står hela världen inför enorma miljö- och klimatutmaningar som kräver en systemförändring av samhället på kort tid. För att lyckas vända utvecklingen och framtidssäkra våra verksamheter behöver vi ställa om från dagens linjära köp- och slängekonomi till en resurseffektiv cirkulär ekonomi. För att få fart på den cirkulära omställningen i Göteborg behöver flera aktörer vara involverade - där Göteborgs Stad har en avgörande roll i samarbete med politiken, akademien, näringslivet och civilsamhället.

Arrangör: Cirkulära Göteborg*, Konsument- och medborgarservice. Webinariet är kostnadsfritt och digitalt. Kallelse med möteslänk skickas digitalt.

Torsdag 5 november kl. 09:00 - 12:00

OBSERVERA: Sista anmälningdag: tisdag 4 november

Anmäl dig här

Klicka dig vidare på knappen eller skriv in länken: <https://rb.gy/ikk5wu>

Vid frågor: Nina Wolf, Cirkulär
nina.wolf@kom.goteborg.se

* Cirkulära Göteborg är ett initiativ inom Göteborgs Stad som startade 2016, med syfte att driva på utvecklingen av cirkulär omställning. Målet är att göra det så enkelt, attraktivt och självklart som möjligt att gå från en linjär till en cirkulär ekonomi i praktiken - både för våra egna verksamheter, för invånare och näringsliv. Läs mer på www.goteborg.se/cirkularagoteborg/

Inbjudan till webinarium
Samarbete för ett cirkulärt Göteborg 2030

18 november
Webbinarium för olika Göteborgsaktörer

Välkommen!
Vad innebär ett cirkulärt Göteborg 2030?
Hur kan vi ta oss dit och hur vill vi samarbeta?

Du är en viktig aktör!
För att vi ska lyckas med den cirkulära omställningen i Göteborg till 2030 behöver vi göra den tillsammans. Vi bjuder därför in dig till detta webinarium för att lyssna på många tankar och idéer på alla nivåer. Du kommer att möta både civilsamhällesorganisationer, näringsliv, branschorganisationer, forskningsinstitut, fackliga organisationer och representanter från Göteborgs Stad.

Inspirationsföreläsare: Evalena Blomqvist (RISE) Emma Öhrwall (Sharing City Göteborg)

Varför cirkulärt?
Idag står hela världen inför enorma miljö- och klimatutmaningar som kräver en systemförändring av samhället på kort tid. För att lyckas vända utvecklingen och framtidssäkra våra verksamheter behöver vi ställa om från dagens linjära köp- och slängekonomi till en resurseffektiv cirkulär ekonomi. För att få fart på den cirkulära omställningen i Göteborg behöver flera aktörer vara involverade och samarbeta över gränserna.

Arrangör: Cirkulära Göteborg*, Konsument- och medborgarservice. Webinariet är kostnadsfritt och digitalt. Kallelse med möteslänk skickas ut efter anmälan.

Onsdag 18 november kl. 09:00 - 12:00

OBSERVERA: Sista anmälningdag: måndag 16 november

Anmäl dig här

Klicka dig vidare på knappen för att anmäla dig, eller skriv in länken i din webbläsare: <https://rb.gy/ikk5wu>

Vid frågor: Nina Wolf, planeringsledare Cirkulära Göteborg
nina.wolf@kom.goteborg.se

* Cirkulära Göteborg är ett initiativ inom Göteborgs Stad som startade 2016, med syfte att driva på utvecklingen och skapa förutsättningar för cirkulär omställning. Målet är att göra det så enkelt, attraktivt och självklart som möjligt att gå från en linjär till en cirkulär ekonomi i praktiken - både för våra egna verksamheter, för invånare och näringsliv. Läs mer på www.goteborg.se/cirkularagoteborg/

Om förstudien

- Individuella samtal och avstämningar med utvalda experter
- Webinarier
- Politikerintervjuer
- Inspirationsutbildning & rundabordssamtal
- Omvärldsbevakning

Förslag på gemensam utvecklingsprocess

Steg 1: Förstudie 2020

Steg 2: Förankring, beslut och implementering 2021–2022

Steg 3: Uppskalning, utveckling och gemensam drift 2023–2030

Omvärldsbevakning

Cirkulär ekonomi
– strategi för omställningen i Sverige

OECD Urban Studies
**The Circular Economy
in Cities and Regions**
SYNTHESIS REPORT

Amsterdam to embrace 'doughnut' model to mend post-coronavirus economy

Dutch officials and British economist to thrive in balance with planet

- **Coronavirus – all updates**
- **See all our coronavirus coverage**

HELISINGBORG

Handlingsplan för att främja
och cirkulär ekonomi i Helsingborg

CREATING A COMPETITIVE,
CARBON-NEUTRAL
CIRCULAR ECONOMY IN
YORK & NORTH YORKSHIRE

A Strategy and Action Plan for Transformation:
2019 - 2030

PROGRAMME RÉGIONAL EN ECONOMIE CIRCULAIRE
2016 – 2020

Mobiliser les ressources et minimiser les richesses perdues :
Pour une économie régionale innovante

be circular
be.brussels

Helsinki

Urban Environment Publications

The City of Helsinki's
Roadmap for Circular
and Sharing Economy

EKONOMI

Umeå skriver på för cirkulär ekonomi

Publicerad 23 september kl. 12:59

Resultat

Sammanfattning

Börja göra!

- Intresset är stort
- Behovet finns
- Komplettera
- Gränsöverskridande samarbetsprocess
- Gemensam, konkret plan
- Förankrat politiskt beslut
- Göteborgs-övergripande samarbete
- Med start nu

Varför

Varför lokal cirkulär omställning

Varför lokal cirkulär omställning

Enligt Göteborgsaktörer

- Bidra till positiv samhällsutveckling
- Minskad klimatpåverkan
- Vara en förebild
- Ökad attraktivitet som stad

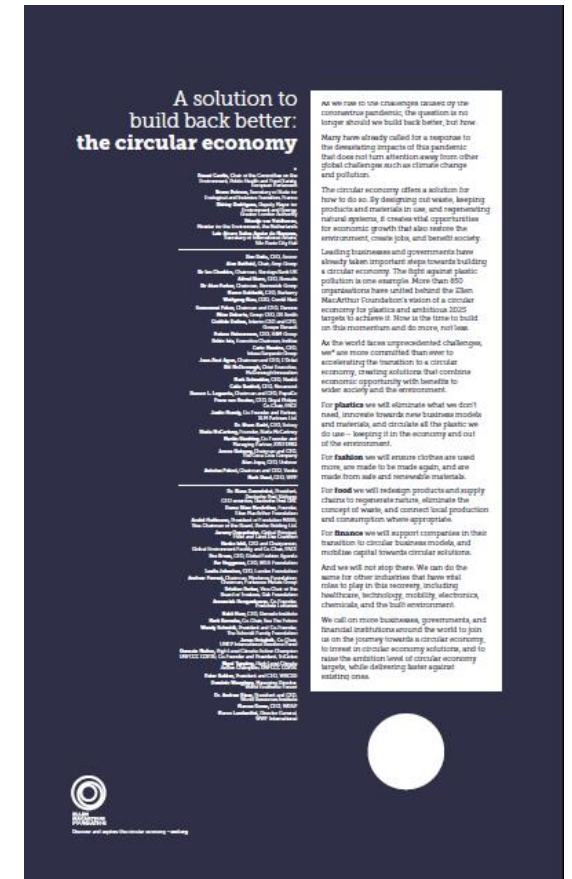
Ekonomiska vinster:

- Kostnadsbesparingar
- Konkurrensfördel

Varför lokal cirkulär omställning

Enligt omvärldsbevakningen

- Minska avfallet (London)
- Nå miljö- och klimatmålen (Helsingfors, OECD)
- Ekonomiska möjligheter (North Yorkshire)
- Hållbart jämlikt samhälle (Amsterdam)
- Säkra kritiska råvaror (Bryssel-regionen)

- ”Build back better” efter Covid-19

Varför cirkulär omställning

Slutsatser

- Positivt syn
- Olika incitament
- Miljö- och samhällsnyttan
- Ekonomiska incitament
- Ledarskap

Rekommendationer

- Fatta ett politiskt beslut
- Näringslivet, civilsamhället och akademien
- Göteborg cirkulärt fram till 2030 med start nu
- Samla de olika aktörerna
- Enas kring ett tydligt **varför**

Varför lokal cirkulär strategi och handlingsplan

Varför lokal cirkulär strategi och handlingsplan

Enligt Göteborgsaktörer

- Övervägande andel positiva
  - Handling, konkreta åtgärder
  - Samordna aktörer/initiativ
  - Ansvar och förväntningar
  - Gemensamma mål
  - Anpassade/nya styrdokument
- Öka tempot och skala upp
  - Underlätta att samarbeta
- Utmaningar:
- Inte begränsa valet av lösningar
  - Integrera arbetet

Varför lokal cirkulär strategi och handlingsplan

Enligt omvärldsbevakningen

- Existerande program (Helsingfors)
- Bana väg för innovation (OECD)
- Ökad delaktighet (Leuven)
- Kommunalt styrdokument (Helsingborg)
- European Circular Cities Declaration (Umeå)

Varför lokal cirkulär strategi och handlingsplan

Enligt omvärldsbevakningen

- Unik lokal strategi
- Cirkulär ekonomi = Doughnut ekonomi
- Frodande jämlik stad
- Ekologiskt säkert och socialt rättvist

Varför lokal cirkulär strategi och handlingsplan

Slutsatser

- Givande, stöttande, relevant
- Dokumenttrötthet
- Kommunalt styrdokument
- Rådigheten begränsas ofta
- Kompletterande stöddokument
- Gränsöverskridande process
- Bryta ner på lokal nivå
- Konkreta handlingar
- trög organisation

Varför lokal cirkulär strategi och handlingsplan

Rekommendationer

- Ta fram lokal cirkulär strategi och handlingsplan
- Gränsöverskridande process
- Gemensam plan
- Olika aktörer i Göteborg
- Komplement
- Tydlig riktning och gemensamma mål
- Konkreta åtgärder

Bensträckare Frågor & reflektioner

Vad

Lokal cirkulär vision

Enligt Göteborgsaktörer

- Hållbarhet
- Återbruk
- Åtgärder
- Tillsammans/samarbete
- Resurseffektivitet

Nationella visionen:

- Bra utgångspunkt
- För krånglig och snäv
- Översättas till vad det innebär konkret

Lokal cirkulär vision

Enligt omvärldsbevakningen

- Klimatet, grön utveckling och hållbarhet
- Nationella visionen:

”Ett samhälle där resurser används effektivt i giftfria, cirkulära flöden och ersätter jungfruliga material.”

Göteborgsregionens avfallsplan:

- Värdefulla resurser
- Lätt att förebygga
- Lagar och byter
- Gemensamma insatser
- Kommunen ledande

Lokal cirkulär vision

Enligt omvärldsbevakningen

”Staden ska arbeta i en kol-neutral cirkulärekonomi till 2050.”
Helsingfors

”Staden och Regionen frodas som en konkurrenskraftig, kol-neutral cirkulär ekonomi som gagnar företag, samhället och miljön.”
Yorkshire-regionen

”Mobilisera resurser och minska bortfallet av rikedomar för en innovativ regional ekonomi.”
Bryssel-regionen

”Staden vill bli en frodande och jämlik stad. I denna stad vill vi se till att alla kan leva ett gott liv, inom jordens ekologiska gränser.”
Amsterdam

Slutsatser

- Tydligt behov
- Gemensam - olika drivkrafter
- Levande optimistisk bild
- Framtidstro + handlingskraft
- Ena stadens aktörer
- Förankra tydliga incitament
- Gemensam riktning
- Egna initiativ
- Viss tvekan - konkreta åtgärder som kompletterar

Lokal cirkulär vision

Rekommendationer

- Gemensamma incitament
- Ena aktörerna i lokal vision
- Tydligt, inspirerande, relevant
- Konkret - inte begränsande

Lokala cirkulära mål

Lokala cirkulära mål

Enligt Göteborgsaktörer

- Ingå i befintliga mål
- Uppfinna hjulet igen, parallella processer
- Specifika cirkulära mål
- Konkreta, tidsatta och mätbara

Lokala cirkulära mål

Enligt omvärldsbevakningen

Nationella strategin:

- Miljö- och klimatmål/Agenda 2030

Amsterdam:

- Hälsosamma livsmedel
- Minska konsumtion
- Långtidsanvändning
- Infrastrukturprojekt

Yorkshire-regionen:

- Cirkulär expertis
- Värdet från tillgångar
- Ekonomisk tillväxt
- Förstärka naturliga miljön
- Välbefinnande
- Motståndskraft

Slutsatser

Å ena sidan:

- Inte för många olika mål
- Synkas med övriga mål

• Å andra sidan:

- Specifika mål och delmål
- Konkreta, tidsatta, mätbara

Rekommendationer

1. Identifiera befintliga globala, nationella, lokala mål
2. Komplettera konkreta, tidsatta, mätbara lokala cirkulära mål

Fokusområden

Enligt Göteborgsaktörer

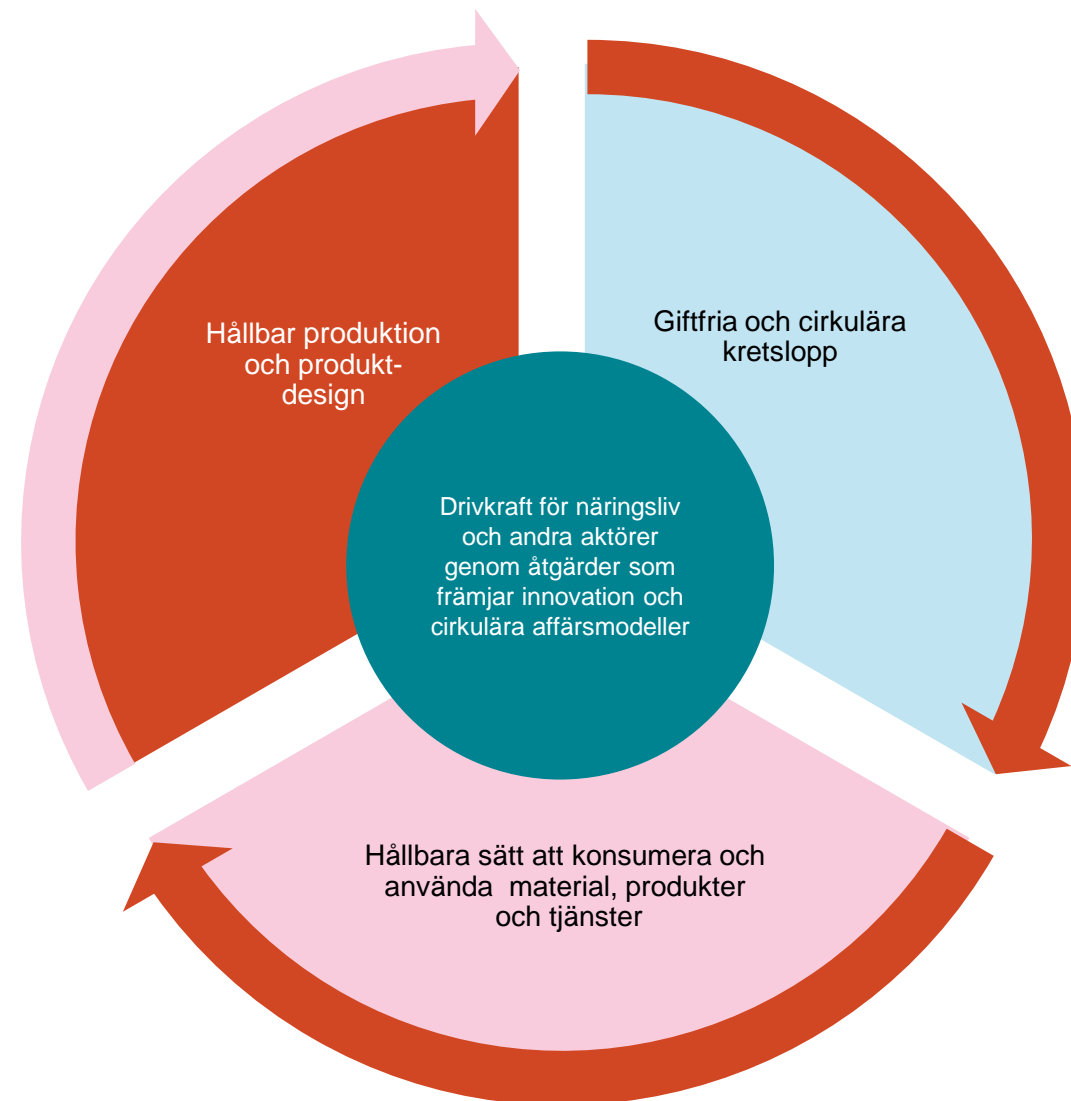
- Offentliga inköp/upphandling
- Bygg- och anläggning
- Delningsekonomi
- Livsmedel
- Kunskap/utbildning
- Stadsutveckling
- Sociala aspekter
- Industriell symbios
- Minskad konsumtion
- Produktutveckling
- Rådighet
- Delaktighet
- Styrning och ansvar
- ”City circle scan”

Fokusområden

Enligt Göteborgsaktörer

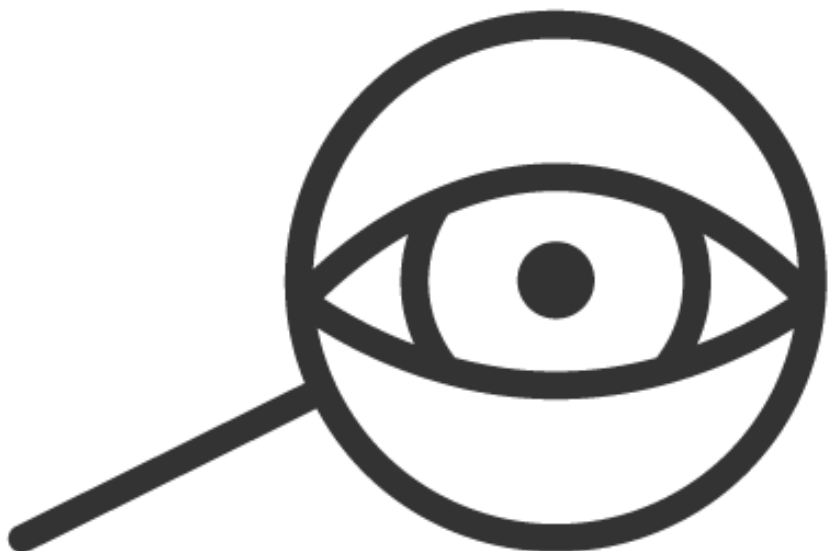
Nationella strategin:

- Ha med samma även lokalt
- Relevanta i olika delar
- Konkretiseras ytterligare

Fokusområden

Enligt omvärldsbevakningen

- Plast
- Textil
- Förnybara, biobaserade råvaror
- Livsmedel
- Bygg- och anläggningssektorn
- Kritiska metaller och material

- Materialflödesanalys
- Offentliga inköp och upphandlingar

Slutsatser

- Olika incitament – olika fokus

Rekommendationer

- Nationella fokusområden och materialströmmar
- Inkludera byggsektorn och offentlig upphandling
- Lokal materialflödesanalys för Göteborg

Stödinsatser och behov

Stödinsatser och behov

Enligt Göteborgsaktörer

- Kompetenshöjning
- Samordning
- Politiska beslut/lagstiftning
- Stöd till småskaliga initiativ
- Samarbete
- Goda exempel
- Operativt stöd till verksamheten

Slutsatser

- Behov av utbildning väntat
- Önskan om mer uppbackning
- Synliggöra
- Förutsättningar att agera
- Nå ut bredare

Rekommendationer

- Generell kompetenshöjning
- Besluts-/samordningsfunktion
- Lyssna på behov
- Synliggör omställningen
- Ge praktiska förutsättningar att agera och nå ut brett

Knäckfrågor och utmaningar

Knäckfrågor och utmaningar

Enligt Göteborgsaktörer

Knäckfrågor:

- Lager och garantier
- Politiken förstår inte frågan
- Produkter som ingen köper
- Marknaden kan inte leverera
- Få till alla delar samtidigt
- Reell effekt, stor skala
- Pris/kostnad på kort tid
- Organisation och struktur
- Få beställare att ställa krav
- Skapa motivation

Knäckfrågor och utmaningar

Enligt Göteborgsaktörer

Utmaningar:

- Värdering/finansiering
- Lagar/regler
- Paradigmskifte
- Cirkulär ekonomi långsam
- Helhetskostnaden
- Ekonomisk rapportering
- Råvaror billigare än arbetskraft
- Kommunens roll otydlig
- Minsta gemensamma nämnare
- Bred förankring
- Kort om tid

Knäckfrågor och utmaningar

Enligt Göteborgsaktörer

Målkonflikter:

- Aggressiv hållning - näringslivet
- Nya metoder - andra mål
- Billigare/enklare med nytt
- Lagar - hållbarhetsmål
- Top-down styrning - motreaktion
- Riktlinjer för styrande dokument

Knäckfrågor och utmaningar

Slutsatser

- Några mer relevanta
- Nivå/komplexitet varierar
- Föränderlig process

Rekommendationer

- Skapa systematiskt gränsöverskridande arbete för att kontinuerligt lösa frågor
- Adressera rätt fråga till rätt mottagare

Förslag på konkreta åtgärder

Förslag på konkreta åtgärder

Enligt Göteborgsaktörer

- Cirkulära upphandlingskrav
- Säkra finansiering
- Cirkulär utbildning
- Samarbetsforum
- Gemensamt förhållningssätt
- City circle scan
- Central processledning
- Delaktighet och inflytande
- Hyreslösningar
- Kommunikation/goda exempel
- Involvera politiken/lagstiftning
- Stadengemensamt lager
- Samutnyttjande av lokaler

Förslag på konkreta åtgärder

”Det är det konkreta som får saker att hända, att visa upp ett flergångsförkläde, att visa att någon gjorde något i en annan kommun, ett procentmål etcetera. Inte abstrakta begrepp och ordrika dokument.”

Förslag på konkreta åtgärder

Slutsatser

- Många olika förslag väntat
- Komplexitet
- Gemensamma beslut
- Andra på eget initiativ
- Nationella handlingsplaner

Rekommendationer

- Fördjupat, långsiktigt arbete
- Identifiera, värdera, genomför och utvärdera åtgärder
- Definiera vilka som kräver gemensamma beslut
- Gör en "City circle scan"

Lokala vägval

Enligt Göteborgsaktörer

- Arbetsstillfällen kontra hållbarhetsarbetet
- Störst nytta
- Resurseffektivitet

”Lyfta och prioritera frågor som rör resurseffektivitet i relation till material. För att det cirkulära ska kunna bli attraktivt behöver olika aktörer hitta sin roll i nya värdecykler”

Vägval 1: Utvecklingsbart inkl. delningsekonomi

Utvecklingsbart ur helhetsgrepp inkl. delningsekonomi

- Idag och imorgon
- Strategi och handlingsplan som är cirkulär i sig
- Modulärt, anpassa, utveckla
- Delningsekonomi inkluderad eller egen

Vägval 1: Utvecklingsbart inkl. delningsekonomi

Enligt Göteborgsaktörer

- Helhetssyn positivt
- Levande, flexibelt - kunskap

Nackdel:

- För stort grepp, verkningslöst utan konkret handling

"Alla aspekter är viktiga och bör prioriteras."

"Delningsekonomi är politiskt svårt. Vi måste hitta hållbara lönsamma affärsmodeller."

Vägval 1: Utvecklingsbart inkl. delningsekonomi

Enligt omvärldsbevakningen

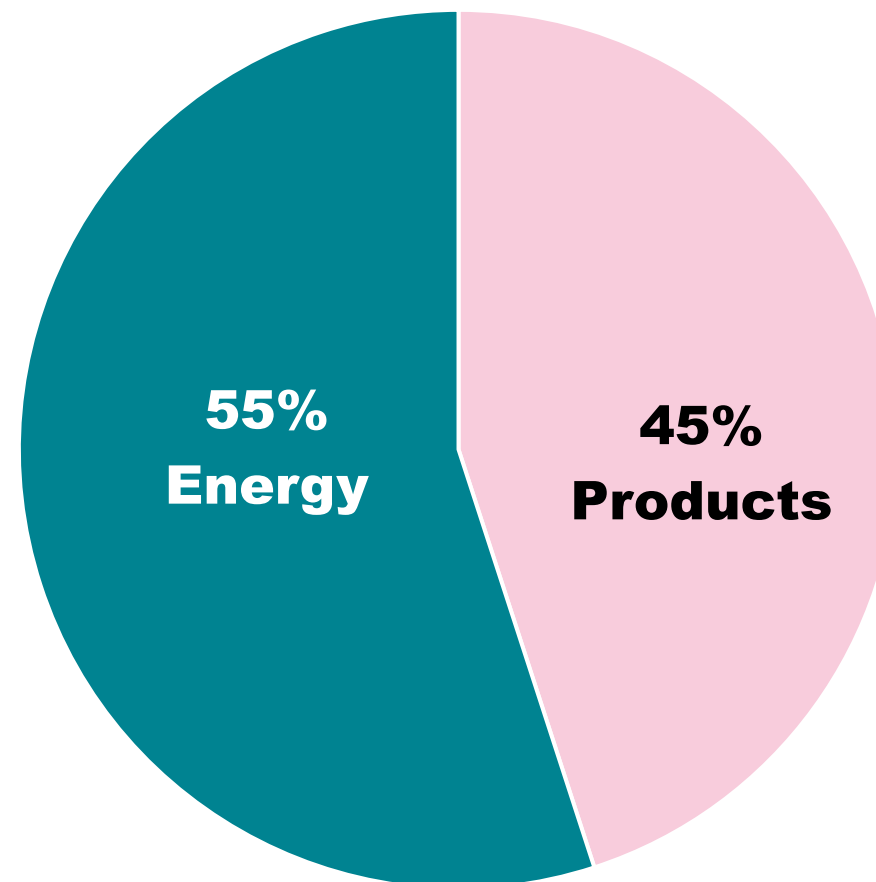
- Delningsekonomi ingår hos vissa
- Baserad på cirkulärekonomiska principer (Helsingfors)
- Delning för värdekedjan konsumtionsprodukter (Amsterdam)
- Delningsekonomi som cirkulära affärsmodeller (European Circular Cities Declaration)

Vägval 2: Produkter och mat före energi och transport

Jordens växthusgasutsläpp:

- 55% energi- och transport
- 45% produkter inklusive mat (eftersatt)

Ellen MacArthur Foundation, Completing the Picture: How the Circular Economy Tackles Climate Change (2019)

Vägval 2: Produkter och mat

Enligt Göteborgsaktörer

- Åsikterna gick isär
- Fler positiva
- Energi- och transport redan med
- Större möjlighet att agera lokalt inom produkter och mat

Nackdel:

- Fokusera där störst miljöbesparingar
- Båda sidor behövs
- Företag måste arbeta med båda områden

Vägval 2: Produkter och mat

Enligt omvärldsbevakningen

- Kraftig minskning från produkter och mat med i alla städer
- Delmål 4 i remissversionen av Göteborgs Stads nya Miljö- och klimatprogram:

”Utsläppen av växthusgaser ur ett livscykelperspektiv från inköpta inventarier, produkter, material, byggnader, anläggningar, tjänster, entreprenader samt övriga investeringar” ska minska med 90 procent – och minskningen ska åstadkommas på plats och inte genom klimatkompenserande aktiviteter utomlands.”

Vägval 3: Social hållbarhet

- Resurseffektivitet -
resursfördelning
- Hållbar sysselsättning

Vägval 3: Social hållbarhet

Enligt Göteborgsaktörer

- Social hållbarhet självklar del
- Cirkulärt samhälle = Jämlikt samhälle

Nackdelar:

- Risk med för stora grepp
- Luddigt, inte konkret
- Svårt att implementera
- Bieffekt, borde inte målsättas

Vägval 3: Social hållbarhet

Enligt omvärldsbevakningen

Amsterdam:

- Jämlik stad där alla invånare kan leva ett värdigt och socialt rättvist liv

Umeå:

- Stort fokus på social hållbarhet

Glasgow:

- Cirkulärt jobbskapande

Slutsatser

- Helhetsperspektiv väntat
- Fler delandelösningar även för företag
- Fokus på produkter och mat betyder inte att befintliga satsningar inom energi och transport avslutas

Rekommendationer

- Utvecklingsbar strategi och handlingsplan inkl. DE
- Extra fokus på produkter/mat, med fortsatta satsningar inom energi och transport.
- Inkludera social hållbarhet, utvärdera doughnut economy

Hur

Vinster med samarbete

Vinster med samarbete

Enligt Göteborgsaktörer

- Positiva till samarbete
  - Gemensamt utvecklingsarbete
  - Lära av varandra
  - Tydlig ansvarsfördelning
  - Gemensam framtagning
  - Förankring och delaktighet
  - Beakta alla perspektiv
- Urvattnat
  - Lösning - motstridiga perspektiv
  - Tar lång tid

Politiker:

- Förankring - genomslag
- Bredd av kompetenser
- Rådighet - genomförbart

Vinster med samarbete

Enligt aktörer i Göteborgs Stad

- Gemensamt utvecklingsarbete
- Ökat tempo
- Tydligare ansvarsfördelning
- Myndighetsutövande instanser
- Resurseffektivitet
- Gemensam framtagning
- Ökad delaktighet
- Känslan av ägandeskap
- Främjar spridningen
- Ta tillvara erfarenheter
- Politikerna involveras
- Arbetskrävande, långsamt

Vinster med samarbete

Enligt omvärldsbevakningen

- Olika vinster
- Ena staden
- Synkronisera insatser
- Förankra beslut

*”Samarbetet är vår avgörande styrka
för att utvecklas till en hälsosam,
livlig, klimatneutral stad”*

Leuven

Slutsatser

- Göteborg som omvärlden
- Bred förankring angeläget

Rekommendationer

- Göteborgs-övergripande samarbete under ledning av Göteborgs Stad
- Kommuninternt cirkulärt samarbete

Organisation och utformning

Enligt Göteborgsaktörer

A. Traditionell utformning

B. Fristående organisation

- Samarbeta med föreningar
- Involvera ungdomar

Politiker:

- Tematiska samarbeten
- Rådighet
- Samarbete - berörda aktörer
- Samarbete - de stora flödena

Enligt aktörer i Göteborgs Stad

- Kärngrupp
  - Intressentgrupper
  - Arbetsgrupper
- Befintliga samarbetsforum
- Fristående organisation
- Kommunen drivande
- Uppdrag och mandat
- Underlättar beslutade planer?
- Extra resurser/politiska beslut?
- Tydliggöra ansvar
- Viktigt ha med näringslivet

Organisation och utformning

Enligt omvärldsbevakningen

Många olika samarbeten:

- Kärngrupp
- Specifika temagrupper
- Gemensamma utvecklingsprojekt
- Politiska uppdrag
- Fristående organisation

- Företag, akademi, kommunens förvaltningar/bolag, civilsamhälle
- Collaboration paper
- City portrait canvas
- Samarbeten utifrån MFA

Slutsatser

- Ingen entydig väg
- Tydliggöra ansvar
- Undertro till klassisk styrning
- Medskapande ej givet
- Samarbete utifrån incitament
- Materialflödesanalyser
- Industriell symbios
- Mycket händer internationellt
- Medborgardialog

Rekommendationer

- Fortsätt undersöka hur Göteborgs-övergripande samarbete ska organiseras
- Fördjupa Göteborgs Stads cirkulära samarbete
- Tematiska samarbeten
- Stäm av intresse och möjlighet att genomföra en materialflödesanalys
- Utöka deltagande i internationella nätverk.
- Medborgardialog.

Förslag på utvecklingsprocess till 2030

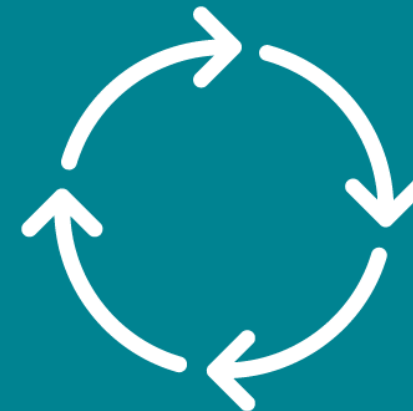
Förslag på utvecklingsprocess till 2030

Process i 3 steg

Steg 1: Förstudie 2020

Steg 2: Förankring, beslut och implementering av cirkulär strategi och handlingsplan

Steg 3: Uppskalning, utveckling och gemensam drift

Förslag på utvecklingsprocess till 2030

Enligt Göteborgsaktörer

- Föreslagen process rimlig och bra
- Komma igång snabbare
- Snabba beslut
- Fokusera på handling
- Pilota tidigt

Förslag på utvecklingsprocess till 2030

Slutsatser

- 2030 i linje med befintliga mål
- Nödvändig utmaning
- Tufft men inte orimligt
- Snabbare med fokus på handling spännande
- Otåligheten - uppgivenhet

Rekommendationer

- Utgå ifrån föreslagen utvecklingsprocess till 2030.
- Sätt fokus på handling och en can-do-approach som välkomnar initiativ nu.
- Bygg upp successivt och agilt.

Nyckelaktörer

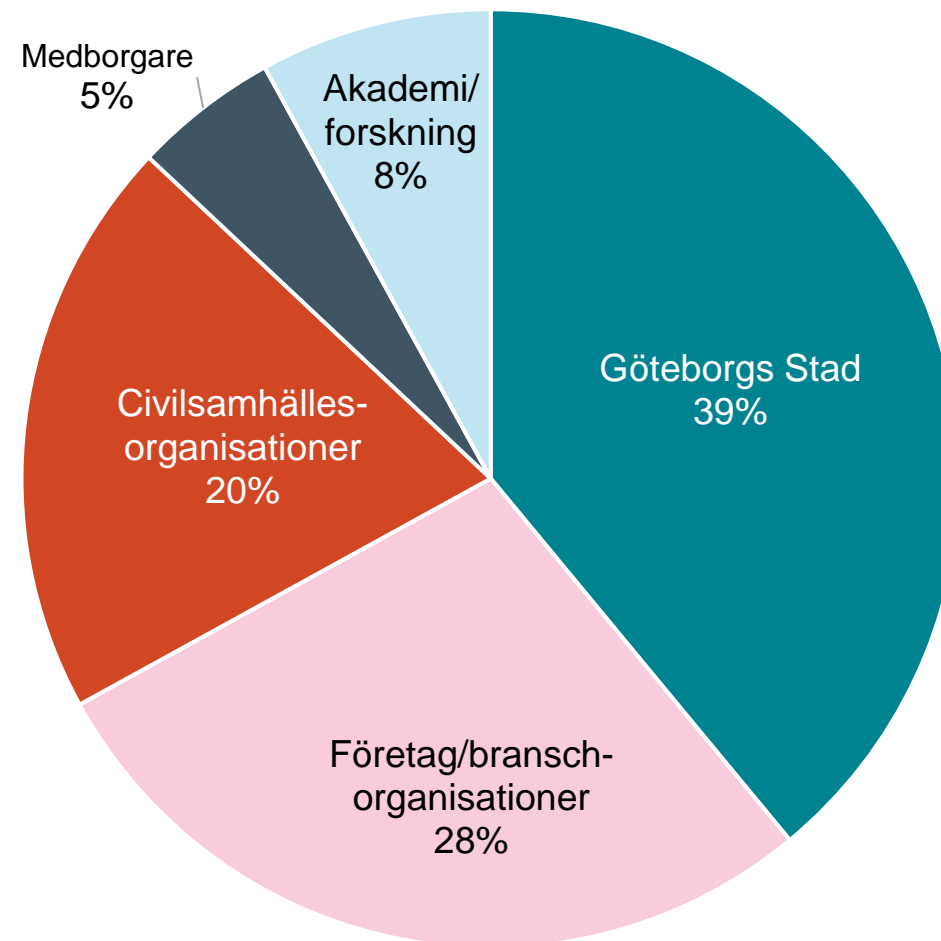

Nyckelaktörer

Enligt Göteborgsaktörer

Intresse av fortsatt deltagande:

- 33% åtgärder inom sitt uppdrag
- 30% delta aktivt i processen
- Några ville samordna arbetet
- 20% ta frågan vidare internt

Aktör som ska ta den drivande rollen i arbetet.

Enligt aktörer i Göteborgs Stad

Ta den drivande rollen:

- Kretslopp och vatten
- Miljöförvaltningen
- Cirkulära Göteborg
- Konsument- och medborgarservice

Intresse av fortsatt deltagande:

- 50% åtgärder inom sitt uppdrag
- Ingen ville samordna arbetet och ta initiativet till steg 2

- Alla drivande på olika håll

Nyckelaktörer

Enligt omvärldsbevakningen

- Alla sektorer på olika sätt
- Kommun initiativtagare (Helsingfors)
- Näringslivssamarbeten (Yorkshire)
- Civilsamhälleliga aktörer (Umeå)
- Sociala institutioner (Amsterdam)
- Externa konsulter
(t ex Ellen MacArthur Foundation)

Glasgow:

- Staden Glasgow
- Glasgow Chamber of Commerce
(motsv BRG)
- Organisationen Zero Waste Scotland
- Konsultföreningen Circle Economy

Slutsatser

Göteborgs-övergripande:

- Göteborgs Stad + näringslivet

Samarbete inom Göteborgs Stad:

- Inte lika givet
- Omorganisering
- Miljö- och klimatprogrammet

Utmaningar:

- Tydligt ledarskap avgörande
- Fortsätt involvera brett
- Ge mandat
- Barn och unga viktiga aktörer

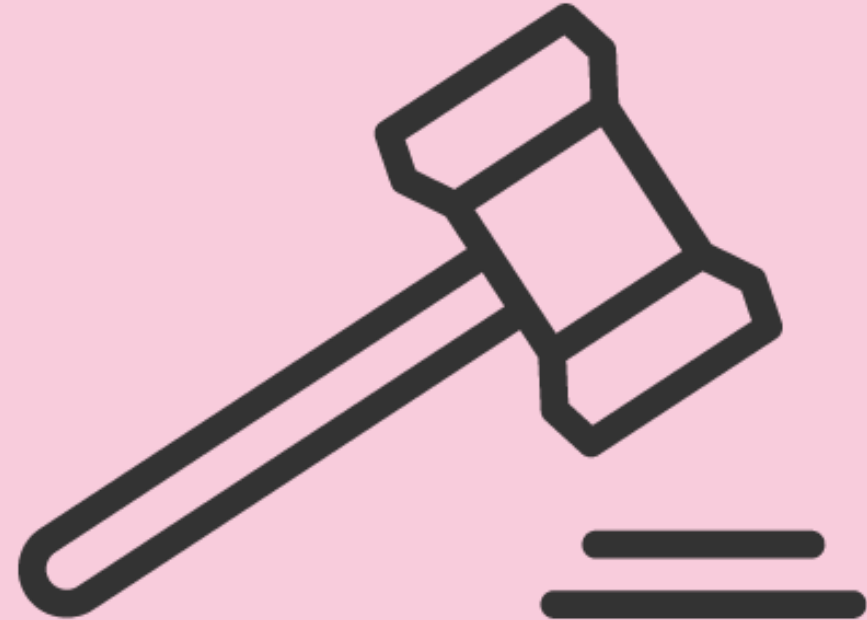
Rekommendationer

- Fortsätt involvera brett
- Identifiera fler nyckelaktörer
- Göteborgs Stad drivande rollen i ett Göteborgs-övergripande samarbete
- Tydligt mandat till 1-2 förvaltningar att ta drivande rollen i samarbete inom Göteborgs Stad
- Involvera barn och unga

Förslag till nästa steg

Förslag till nästa steg

- Bilda Göteborgs-övergripande uppstartsgrupp att dra igång och processleda steg 2
- Ge tydligt uppdrag åt ansvariga för cirkulära arbetet i Göteborgs Stads nya Miljö- och Klimatprogram att ta den drivande rollen

Allmänna reflektioner

Allmänna reflektioner

- Nytt angreppssätt
- Svårt att greppa/kommunicera
- Tolkas som kommunalt arbete
- Låg förståelse för andras mål
- Mer fokus på själva "dokumentet" än på processen
- Dokumenttrötthet
- Frustration över lite handling
- Tolkningar av ordet "strategi"
- Ansvariga måste pekas ut
- Relation kommun-näringsliv
- Synka och lära av varandra

Frågor & reflektioner

Kontakt

Nina Wolf och Martin Klövmark
Planeringsledare Cirkulära Göteborg

Konsument- och medborgarservice, Göteborgs Stad

www.goteborg.se/cirkularagoteborg